

PETR VYHLÍDKA
VÍRA Z KAMENE
A SRDCE Z KOVU

Petr Vyhlídka

Víra z kamene a srdce z kovu

www.fext.cz

2010

copyright © Petr Vyhlídka, 2010
cover art © Jesse-lee Lang | Dreamstime.com

Upozornění pro čtenáře:

Této knize se nedostalo redakční úpravy, pročez všechny hrubé chyby i jiné gramatické prohřešky, stejně jako nudný děj a neoriginální nápady padají jen a jen na autorovu hlavu.

OBSAH

[kapitola první](#)
[kapitola druhá](#)
[kapitola třetí](#)
[kapitola čtvrtá](#)
[kapitola pátá](#)
[kapitola šestá](#)
[kapitola sedmá](#)
[kapitola osmá](#)
[kapitola devátá](#)
[kapitola desátá](#)
[kapitola jedenáctá](#)
[kapitola dvanáctá](#)
[kapitola třináctá](#)
[kapitola čtrnáctá](#)
[kapitola patnáctá](#)
[kapitola šestnáctá](#)
[kapitola sedmnáctá](#)
[kapitola osmnáctá](#)
[kapitola devatenáctá](#)
[kapitola dvacátá](#)
[kapitola dvacátá první](#)
[kapitola dvacátá druhá](#)
[kapitola dvacátá třetí](#)

kapitola dvacátá čtvrtá

kapitola první

Nějaké to přetížení k mému řemeslu patří. Nemůžete pokaždé sedět v pohodlném, protitahovými systémy vybaveném přibližovadle, zvláště pak ne, když prcháte z planety, zmítané nepokoji. Na nějakou předletovou přípravu nezbývá čas.

Naštěstí jsem docela dobrý pilot. Mnohem lepší, než poradce nebo filozof amatér. Takže jsem to všechno zvládl v pohodě a cestou nahoru, na kterou dohlížela ještě lepší elektronika, jsem mohl přemýšlet o tom, do jakého průšvihů jsem zase spadl. *Profesionálně* uvažovat, mám jich za sebou pěknou řádku. Netvrdím, že jsem do všech vletěl nevinně, se zděšeným výkřikem Já za to nemůžu, ale určitý rodinný determinismus tu hraje svou roli, celá řada mých předků (a jednomu případě i potomek) dělala jménu Corian čest. V obou větvích.

Přitom to všechno začalo docela nenápadně. Nákladem součástek pro pana Virdala, systém ten a ten, třetí planeta zleva. Tedy od hvězdy. Ale nejmenovala se Země, GP jí přidělil v rámci klasifikace jméno Fisaga. Což samozřejmě bývalo nějaké starodávné božstvo nebo mytologický poskok, k jehož zvěčnění poslouží to nebeské těleso, které se moudře skloní před Člověkem a nabídne mu podmínky vhodné k přežití.

Na Fisaze přežívalo několik tisícovek ctihodných příslušníků Církve Pravé Krista Vesmírného. Na seznamu extrémistických skupin nebyli, religionistický slovník je odbyl jedním nic neříkajícím odstavcem, vylodil jsem se tedy klidně a beze strachu, že hned prvním slovem poruším nějaké přikázání. Což jsem také neporušil, protože jsem raději nepromluvil skoro vůbec. Uvítací komise, představovaná několika skladníky, mě sice přivítala trochu nevrle a víceméně nevšímavě, jenže takovou vlastností oplývají manipulanti víceméně celého vesmíru. Vyložili náklad, ukázali mi cestu k administraci, kde jsem měl odevzdat papíry, a kde jsem si chtěl sehnat když už ne náklad na cestu zpět, tak aspoň kafe. A už jsem byl pro ně vzduch.

V nízkém baráčku, stojícím hned u přistávacích ploch za železobetonovými štíty, mě čekal sám příjemce. Nikdo jiný, žádný nerudný cifršpion nebo celní úředník, jen *pan* Virdal. Vzal si disk s doklady, dvakrát ho otočil v prstech, jako by nevěděl co s ním, a ledabyle ho odhodil na stůl.

Nevypadal nejlépe. Kruhy pod očima a lesknoucí se zrak v nich, i našedlá plet' prozrazovaly několik (patrně více) probdělých nocí. Jestli je strávil v radovánkách nebo usilovnými modlitbami, poznat nešlo.

„Doplatek dostanete hned, jak to zkontrolují. Vracíte se ještě dnes?“

Za jeho zády se něco pohnulo. Lekl jsem se, protože až do toho okamžiku jsem byl přesvědčen, že tu kromě nás dvou nikdo není. Společnost však byla početná, stáli tam hned dva, celí šediví, s hladkými plechovými obličejí a stejně zbarvenými i vyrobenými těly. Virdal ukázal prstem na stůl, robot zvedl disk a znovu se vrátil ke stěně.

„Můžete se ubytovat v mém domě,“ navrhl. Pokud nepovažoval Fisagu za pupek světa (což se stává častější, než by se zdálo), byla jeho otázka, k níž jsem zarytě mlčel, stejně akademická. I když se nezdálo pravděpodobné, že odsud odletím s nákladem, bylo by proti zdravému rozumu se po nějakém aspoň nepoptat.

„Možná pro vás něco budu mít,“ přiznal se k zmíněnému zdravému rozumu sám. „Xaver vás tam zaveze.“

Jedna z plechovek u stěny se znovu pohnula. Virdal na ni vyštěkl několik holých vět, robot ani nemrkl (neměl čím) a vyrazil ke dveřím.

„Snad abyste šel za ním,“ řekl hostitel: „Pokud se zdržíte.“

Šel jsem za ním. K malému otevřenému přibližovadlu, které nás zavezlo za kopec u kosmodromu, za nímž se, kromě malého, úpravného a tak nějak příkrčeného městečka, nacházela také nevelká ale nepřikrčená vilka, jejíž velikou předností byl sympatický hostinský pokoj a úslužný personál, pokládající jedinou otázku: Co si budu přát k večeři.

Při plechu jejich těl se nedalo předpokládat, že by se vyptávali i na drby z okolního vesmíru, prozradil jsem jim tedy svou touhu po čerstvé rybě na másle, pěkně s opékanými brambůrky a majonézou, o něco později totéž obdržel a zkonsumoval, načež mi zůstalo jediné: s blahým zachrochtáním se po čase zase jednou svalit do pořádné postele.

Probudil mě – jak jinak – robot. Xaver nebo nějaký jiný, všichni ti plecháči vypadali identicky a jmenovky na čele neměli.

Chvilí mi trvalo, než jsem se zorientoval (což rozhodně neobnášelo ani koupelnu, ani snídani, obojí snesu nejdřív tak po hodině bdělosti), a než jsem našel cestu na vzduch. Někde v dohledu vždy postával nějaký robot, tiše a spořádaně, jen tu a tam udělal několik jistě dobře rozmyšlených kroků. Zřejmě si touto technologicky sice náročnější, po zvládnutí výrobního procesu však spolehlivou cestou, doplňovali Fisažané personální stavy na nepopulárních pozicích. I když – včera u vykládky žádný mechanický silák neasistoval.

Můj minulý a doufejme že i budoucí zákazník stál na terase, zabírající polovinu střechy, opíral se o bílé zábradlí a shlížel na střechy nízkých přízemních domečků. Městečko se napůl ztrácelo v zeleni, napůl z ní naopak vyrůstalo špičatými věžičkami, přilepenými k většině budov; nejspíš nebyly k ničemu, pokud se v nich neskrývaly nějaké ty nepostradatelné výdobytky vědy a techniky, které někteří staromilci skrývají jako viktoriánské staré paní nožičky šifonéru.

„Už jste snídal?“

Řekl jsem mu to o té hodině.

„Proti gustu... Hezké místo, co?“ ukázal na střechy a věžičky. Diplomatically jsem souhlasil, protože i od něho to byla diplomatická věta.

„Klidný svět. Přišli jsme sem před několika roky. Rada starších vybrala v katalogu Fisagu jako místo vhodné pro vybudování čisté kultury, nezatížené hříšnými vlivy dekadentního okolí.“

„Rada starších?“

Prostě jsem to plácl. Nejspíš pro tu vilku.

„Pochopitelně na doporučení své hlavy,“ usmál se. „Těch pár prvních let to skutečně vypadalo dobře. Naše víra je čistá a bez výstřelků.“

Ohlédl se ke stolku, na němž, kromě čajového servisu ležela útlá knížečka.

„Můžete se o tom přesvědčit.“

Nebylo to imperativní. Neříkal: Když ocitujete Knihu osmnáctou, verš sto padesát sedm bez chyby a se správným přízvukem, budu pro vás mít náklad. Ale přesně to bylo na spodní vlně; díky svému smíšenému původu mám jisté empatické schopnosti. Vir-dal nemohl skrýt, že hlavou místních božích náměstků je on. Byl zvyklý takhle jednat a i když měl dost rozumu, aby to nezkoušel na návštěvníky z vesmíru, přece jen si za ta léta vybudoval něco podobného učitelskému syndromu.

Zvedl jsem svazek a otevřel ho. Na titulu pochopitelně stálo: Písmo svaté.

Jediné nezpochybnitelné Slovo boží.

Zběžně jsem ho prolístoval. Znáám svou Bibli.

Církev pravá Krista Věřícího si nic nepřidávala. Nic nevykládala ani nekomentovala, což je v dnešním světě tak trochu výjimka. Zato si místní Svatí otcové vzali černou tuš, nůžky a gumu.

Seškrtali Knihu knih od podlahy. Což mohlo znamenat jediné. Že to, co zbylo je opravdu neoddiskutovatelné Slovo, a první dojem mě v tomto případě nejspíš šeredně zklamal.

kapitola druhá

Jedna věc je jistá – pokud se rozhodnete žít podle jakýchkoliv přísně striktních předpisů, nepřipouštějících žádné odchylky, dříve nebo později narazíte na hranice, jejichž překročení láká a které dříve nebo později někdo překročí. Ne, já to rozhodně nebyl a nemínil být, hodlal jsem z Fisagy zmizet jak jen to půjde, protože tu bylo méně zábavy a povyražení než na prosincovém sjezdu ledních medvědů. Problémy tu měl někdo jiný.

Kdybyste si přečetli jejich svatou knihu a vzali ji stejně doslova, jako ji Fisažané berou, bylo by vám to nejspíš jasné od prvního okamžiku. Mně se to muselo podat na stříbrném podnose spolu s obědem, který jsem absolvoval s hlavou místního společenství v dokonalé samotě jeho terasy, pod dohledem dvou protivně dokonalých, protože tak naprogramovaných, robotických číšníků. Možná v tom byla ironie a možná jen historická nutnost, že narazil právě jeden z těch, kteří ty mantinely budovali.

„Je škoda, že i když si dáme v mnohém říci, oni mezi to mnoho nepatří,“ řekl mi před kávou a ukázal přitom na servírujícího robota.

„Zavrhujete zotročování ne-lidských forem života?“ chtěl jsem pokračovat v citaci mnohem úspěšnější konkurence, vyznavačů Galaktického Bezejmenného.

„V Písmu nic takového nestojí,“ řekl trochu ostřeji. Síla zvyku.

„Ale vzbouřit by se neměli,“ pokračoval jsem v tlachání: „Přece jen jsou, na rozdíl od nás lidí, vybaveni určitým programem už od začátku.“

„Ano, na rozdíl od nás lidí,“ povzdechl si Virdal, „A v tom to je. Jsou příliš lidští, a to nutí pravého věřícího položit si otázku: Není to rouhání?“

Odpověď byla jasná. I dilema, které jím cloumalo.

„Jsou mými dětmi. Lidé i roboti,“ přiznal se, „Mám úctu k oběma. Mohou žít vedle sebe. Ale těm prvním se to nelíbí.“

Zamíchal jsem si kafe a natáhl se po sušence, slibující zajímavou krémovou náplň, aspoň v tomhle směru si zachovávali zdravý rozum.

„Pokládají si otázku: Není to rouhání?“

„Už si na ni odpověděli,“ řekl trpce.

Jasně. Proto ta kyselá tvář.

Vstal a chvíli přecházel krátkými krůčky po šedých dlaždicích terasy. Od městečka zavanul příjemný větřík, přinesl několik drobných suchých lístků, připomínajících pozemské lipové. Sněly se na stůl.

Robot, Xaver, nebo taky ne Xaver, Virdal ho zatím ještě neoslovil, se utrl z pozadí a bez milosti tu připomínku přírody rychle zlikvidoval.

Lekl jsem se.

„Mě trocha listů nevadí. Člověk aspoň ví, že se blíží podzim. Nemusíte tyhle své děti tolik honit do práce.“

„To není listů, ale plody a oplývají slušně silnými alergeny,“ vysvětlil mi trochu pobaveně starousedlík, „Protí kterým vy určitě nejste očkováni. Jestli chcete zežloutnout a osypat se hnisavými vředy, prosím.“

Načež ho veselost stejně rychle opustila. Zhluboka se nadechl, jak to dělají lidé, kterým se nechce promluvit, ale kteří se nevy-

řčenými slovy dusí. Já byl jediný neutrální posluchač široko daleko, takže se dalo čekat, že něco páry upustí.

Upustil. Takovou hodně vousatou politickou frází, oblíbenou u tiskových mluvčích a vládě nakloněných komentátorů.

„Procházíme poněkud složitějším obdobím.“

„Tak proč jim prostě neřekněte, že Bůh stvořil člověka k obrazu svému, což znamená, že i člověk je Stvořitelem,“ plácl jsem.

„Jistě. Tohle *určitě* pochopí,“ ušklíbl se. Potom se ode mne odvrátil a zahleděl na střechy svého království. Pohupoval se, pata špička, s rukama za zády, možná hleděl do prázdna, možná měl oči zavřené, do tváře jsem mu neviděl. Ani do hlavy.

Robotika většinou problém nebývá. Abyste udělali dokonalou kopii lidské bytosti potřebujete mnohem více mechaniky a tudíž financí, než když se přidržíte výroby poddaných přirozenou cestou. Může to vypadat jako člověk, ale stejně se pozná, že to člověk není, takže všechny plechovky, třeba i pseudohumanoidních tvarů, jsou prostě plechovky a na naprosté většině pozemšťanských planet s tím nikdo nedělá círáty. Jsou to přece jenom stroje s omezenou inteligencí. A když ne, pak jsou to prostě nějakí jiní lidé. Ve společnosti stovek mimozemských ras na takové nesmyslné předsudky není místo. Můžete se vytahovat kulturou, inteligencí, silou, balíkem peněz nebo armádou příbuzných, můžete tvrdit, že jste nejstarší a nejcojávím, ale rasismus, založený na odlišném vzhledu, je svým způsobem mrtvý.

Jenže tohle asi problém Fisažanů nebyl. Mechanické otroky by nejspíš snesli. Jejich patriarcha – nebo jak mu říkají – ale stvořil něco, co se skutečně až příliš podobalo jim samým. Něco, co se podle všeho *učilo* a *vyvíjelo* jako oni.

A především stejně poslušně vzhlíželo k morálním autoritám svých vůdců.

Třeba žálí, ušklíbl jsem se, ale tuhle moudrost už jsem nahlas neventiloval. Virdal se po chvíli omluvil, nechal mě napospas nudě a robotům, kteří na mé zvědavé dotazy stejně neodpovídali, takže jsem zůstal na terase, koukal na věžičky v zeleni a sumíroval si řeč, s jakou se na Virdala obrátím. Ten náklad zpátky

by se mi rozhodně hodil, ale určitě ne za cenu čtrnáctidenního čekání na krabičku sardinek.

Místní slunce úporně šplhalo do nadhlavníku a už už se chystalo nechat si udělat fotku s vlaječkou, když se městečkem pode mnou rozeznělo měkké melodické vyzvánění. Neslo se odněkud zprava a vypadalo jako pozvání k polední bohoslužbě.

Což by pro mne mohlo znamenat oběd, protože místní šéf bude zaměstnán plněním svých duchovních povinností. Kývl jsem na opodál stojícího robota.

„Pan Virdal je momentálně zaneprázdněn,“ odpověděl nevýrazným hlasem, „Mám vás informovat, až dorazí?“

Řekl jsem mu, že nejraději bych dostal informaci o obědě, což si naštěstí vyložil správně a neutloukl mě předcítáním jídelníčku.

Jsou opravdu lidští.

Virdal se nedostavil ani k odpolednímu čaji, jen mi vzkázal, ať považuji jeho dům za svůj a ať pro jistotu nevycházím ven. Do té doby se mi nechtělo, ale ono důrazné doporučení se, jak už to bývá, rovnalo pozvání. Zvědavost je motorem pokroku.

„Ukážeš mi cestu do města?“ zeptal jsem se AsiXavera. Nehnul brvou (žádné taky neměl), jenom ukročil, aby se nenápadně postavil mezi mou maličkost a dveře ven.

„Lituji, pane, ale nebylo by vhodné, abyste v tuto dobu vycházel ven.“

„Vírou předepsaná siesta?“

„Ne, pane. Ale nejste Fisažan.“

Že by se ke styku s nečistými snižovala jen hlava církve a státu?

„Tak se budu tvářit, že jsem fisažský robot,“ řekl jsem vesele.

Ten pravý se ani nepohnul.

„To by nebylo moudré,“ prohlásil bez jakéhokoliv náznaku emoce, „Vzhledem k současné situaci.“

Nebyl jsem z toho *vůbec* moudrý.

Nepříjemný krůček k poznání přinesla až první série výbuchů. Jejich záblesky přišly se soumrakem, a chaoticky, jako cesta posledního barového hosta, se klikatily směrem k Virdalově rezidenci.

kapitola třetí

Vezměte ji někam, kde žije společnost, která ji přijme. Hezky se to říká. A ještě lépe, se slzou dojetí v oku, poslouchá. Tvůrce, zachraňující výtvar svých rukou, aby sám dal přednost smrti.

Aspoň na to vypadal, nebo na to vypadali rozhořčení osadníci. Ale protože jsem cítil svůj díl viny, rozhodl jsem se Virdalovo přání splnit. Tím spíš, že jsem neměl co na práci a do klína mi spadla výhra v podobě elegantního hvězdného korábu třídy Tiberius. Také pasažéra, té robotí slečny z lesklého titanu.

Takový náklad jsem zatím ještě nevezl – a to už jsem za svou krátkou kariéru převážel všelicos, včetně přísně utajovaných a tajně ukradených trosek kosmické lodi z budoucnosti. Ale pokaždé to bylo něco netečně neživého, zapakovaného v obalovém materiálu a většinou uloženého mimo přímý dohled. Chladné stvoření, sedící v kopilotském sedadle a civící tmavými skly zakrytými senzory bůhvíkam, se rozhodně žádné bedně nepodobalo. Do nákladového prostoru, který v téhle hračičce představovala mrňavá komora mezi motorem a systémy podpory života, bych jí rozhodně neuklízěl. Kdyby vzal Virdal do ruky štětec a plechovku pleťové barvy, mohl svůj výtvar dokonale namaskovat, i když by asi střízlivější části mužské poloviny pozemského vesmíru těžkou

namlouval, že se něco tak tělesně dokonalého mohlo narodit přirozenou cestou.

Tahle robotka měla poctivé – byť bez diet a od přírody pevné – ženské tvary, pouze obličej byl jen stylizovaný a místo uší zabíraly mírně vypouklé kryty. Díky svému největšímu průšvihů, který mě před časem přestěhoval na nějaký čas do minulosti, trpím lehkou formou nostalgie po dvacátém století, což konstruktér Virdal nejspíš také – vzhled kovové slečny musel okoukat od jednoho z tehdejších japonských malířů.

„Máš nějaké jméno?“ zeptal jsem se, když loď už utíkala na automatiku téměř prázdným prostorem, „Nebo ti mám říkat slečno Třináct Dva Padesát Odmocněno Pět?“

„Francesca, pane,“ řekla dobře modulovaným hlasem. Ani se přitom nepohnula, právě tohle je jedna z věcí, která odlišuje androidy od robotů, nebo – chcete-li – lidské karikatury od solidních plechovek s účelovým vzhledem. Od servisního robota řady Z600 nečekáte víc, než solidně odvedenou práci, maximálně nějaký ten vtípek, protože třeba právě Zetka jsou opravdu inteligentní jednotky. Nejste nervózní, když se při práci nedrbe za uchem (žádné nemá) a při povídání neblíká diodami. Ale od čehokoliv ve tvaru živého organismu podvědomě čekáte živé reakce.

Hele, to jsem ale chytřej. Kdybych to řekl nahlas tam u Virdala a nevytáhoval se slabým povědomím o Bibli, možná bych udělal lépe. Nebo taky ne, robotikovy oči planuly fanatickými světýlky a do průšvihů by se dostal tak jako tak. Plechovky u něj nejspíš měly přednost, poslouchaly lépe než lidé a pokud vůbec kladly, tak srozumitelné a jednoduché otázky.

Pochopitelně že to, co vybuchovalo v tom malém, příjemně vyhlížejícím městečku, plném hodných a bohabojných lidiček, byli roboti. K pogromu by došlo stejně, třeba za měsíc, ale i kdybych se o tom dozvěděl, neměl bych pod jazykem divnou pachů. Protože katalyzátorem té náhlé akce jsem byl já.

Přesněji řečeno má pitomá poznámka, kterou v první chvíli Virdal taky tak vzal. Jenže cestou na shromáždění církevních starších, se jí chytil a uvařil z ní možná nádherný a strhující, ale účinkem se naprosto míjející proslov.

Bůh stvořil člověka k obrazu svému a člověk je tedy z boží vůle sám tvůrcem.

Přiběhl brzy poté, kdy se shromáždění proměnilo v dav. Vila nebyla v žádném případě konstruována jako nedobytná pevnost a Virdal to věděl, stejně jako to, že mu nezbyvá mnoho času. Takže mi ani moc nevynadal, celou tu událost vyličil několika větami, přičemž neopomněl zmínit můj debilní příspěvek do různého.

Nechal jsem ho být, i když bylo jen na jeho vůli jak si má slova přebere. Vzhledem k minulosti své rodiny mě výsledek nijak nezarážel, konečně, jeden z mých předků omylem zničil celou planetu.

„Budete balit dlouho, nebo se pokusíme zdrhnout dřív, než zlikvidují i mou loď?“ zeptal jsem se jen, když jsem pozoroval, jak chaoticky otevírá šuplíky a skříně, vyhazuje prádlo a sype šperky do pytle. Dobře, nic takového nedělal, jen chvíli civěl do velké obrazovky, na níž sem a tam putovala jakási data, potom se na chvíli ztratil do místností, které mi neráčil představit, a znovu se vrátil k obrazovce.

„Nemáte mnoho času,“ řekl jen. „Byl bych nerad, kdybyste měl utrpět nějakou újmu jen proto, že jste byl na nesprávném místě. Přesto bych vás rád požádal o službu.“

Jistě. Vezměte mě sebou jako náklad, ušklíbl jsem se.

Ale sotva jsem kývl na souhlas, už praštil do kláves a okamžik nato vyšla ze dveří tahle plechová kráska.

„Vezměte ji někam, kde bude moci žít.“

Tak tuhle službu jsem splnit mohl, tím spíš, že přívazkem k robotické slečně byla Virdalova osobní jachta, celkem slušný model, který měl zdejší papež bezpečně zaparkovaný za železobetonovými vraty umělé jeskyně vydlabané v kopci, jež odděloval místní kosmodrom od městečka. Jako náhrada za mizerně pojištěnou Á šedesát pětku, kterou jsem sem dopravil náklad, to bylo víc než dostačující.

Tiberius teď držel stabilní přechodovou rychlost, která nás hnala ven ze soustavy, dráha se jen nepatrně stáčela zpět k místnímu slunci, a palubní kybernet trpělivě vyčkával, kdy mu ráčím sdělit kamže to má loď hupsnout.

Což jsem prozatím netušil.

Virdal mi vložil na bedra mnohem složitější úkol, než by se dalo předpokládat. Nejen proto, že nejsem turistický skaut ani interplanetární sociolog, abych od boku vystřelil souřadnice planety s víceméně tolerantním osídlením. Jistě, procestoval jsem pořádný kus Galaxie, ale jako špeditér, který pozná maximálně bary na letištích, laciné hotely nedaleko, nebo kanceláře přepravních firem. U Mezihvězdné i po ní, za krátké kariéry elitního eskového pilota, jsem neměl čas se nikde zastavit, bravo, že už jste tady, dejte si kafe a nějaký sendvič támhle u Wicky, surný náklad pro XY už čeká na přeložení. Coby nezávislý pilot jsem si neužil proto, že mnohem delší čekací doby nemůžete strávit výlety a prohlídkami, ale obstaráváním živobytí.

Takže *Kam s ní?*

Kdysi jsem se uléval neskutečným množstvím čaje a jeho eternského ekvivalentu, což mi vyjma pravidelných odskoků na toaletu i patřičně usměrňovalo jinak chaotické myšlenkové procesy. Ale sotva jsem zapadl za ovládací prvky, převedl jsem se na automatové instantní kafe, staletími prověřený nápoj sterilní chuti, toho dostupného průvodce všech čekáren světa. Takže jsem si jedno dal, protože kabina Tiberia byla naštěstí mrňavým nápojovarem vybavena, a zatímco jsem rychle, než zmizí, odsrkal tu trochu pěny, Kybernet zpracovával dotaz na blízké, případně i krapet vzdálenější systémy, osídlené rozumnou společností.

Ale co je rozumná společnost? Tak trochu s tím mám zkušenosti, protože můj otec je Eternec, zatímco máma Pozemšťanka, na vzhledu to nepoznáte, žádné špičaté uši a potlačené city, fialová krev nebo mozek v krajině břišní. Jenom podprahová citlivost na lidské emoce, nijak zvlášť silná, málo kompatibilních kosmických ras má k sobě tak blízko, jako Etern a Země. Jenže k navázení se do někoho stačí jakákoliv záminka, stejně jako k svádění vlastních neúspěchů na kolemjdoucí osoby.

Jako kluk jsem se někdy pral. Potom se naučil předstírat, že nejsem ani to, ani ono (na Eternu to bylo těžší), a nakonec dospěl do stádia, kdy mi to bylo jedno. Když jsem potom vypadl do vesmíru, jedno to skutečně bylo, protože tady potkáte kdekoho.

Tady přestaly být řečičky o multikulturní společnosti intelektuálními tlachy a zbožným přáním. Kosmos má totiž tu výhodu, že nejvyšší zákony, který tu musíte ctít, jsou zákony přírody. Blbá fyzika. Když nebudete dodržovat tuhle ústavu, nezbude vám dost příležitostí k porušování sekundární judikatury takzvaně inteligentních bytostí.

Bylo mi jasné, že musím dovést Francesku na nějakou základnu nebo aspoň na planetu, která se zvyklostí, panujících ve volném prostoru ještě nezbavila.

Ale kde takovou hledat?

„Lithos,“ prohlásil do zamyšleného ticha Kybernet. A vysypal souřadnice.

„Co to, proboha, je?“ lekl jsem se.

„V původních záznamech neoficiální pracovní jméno podle Galaktického průzkumu: Planeta uctíváčů kamene,“ dodala ta chytrá neuronová koule a nejspíš se – aspoň v myšlenkách – spokojeně zašklebila nad dobře odvedenou prací.

kapitola čtvrtá

Uctívači kamene? Zavánělo to další pomatenou sektou, ale tentokrát to byla nejspíš jen poctivá domorodá tradice. Daleko důležitější bylo vesmírné osídlení Lithu. Pokud katalog nelhal, hemžilo se to tu všemi civilizovanými rasami z vesmíru blízkého i dálného.

Kdysi tu nejspíš žili jen v jméně zmínění tvorové, ať už jsou čímkoliv. A jednou se v soustavě jejich mateřské hvězdy objevila pozemšťanská, théreanská, eternská nebo bůhví či loď, oťukla planetu, jež oblačným přikrovem slibovala přítomnost dýchatelné atmosféry, někdo tu někdy přistál, provedl průzkum a o nějaký ten rok později se na provizóriu vědecké základny postavila první hospoda.

Život v takových zapadákověch, vzdálených od centrálních planet jakékoliv kosmické velmoci, bývá opravdu multikulturní. Civilizace jsou rády, že v ekonomicky nezajímavé oblasti nemusí investovat do stavby nákladných stanic, všechno se vyřeší jaksi samo, ten přidá to a ten zas tohle. Jak nejde o zlatokopecské území, jsou všichni kamarádi.

Což je případ Lithu. Původně to tu bylo nejspíš vaunderské nebo i aalské, nějaký ten výzkum, financovaný drobečky státních roz-

počtů, poté zašívárna vládou placených transgalaktických misí, které musí vykazovat čas i vzdálenost, tu a tam si sem odskočil odpočinout nějaký pašerák, občas parta zlatokopů, která sem pomstychtivě poslala další, aby nenaletěla sama. A takhle vzniká neřízená kolonizace. Opravdu multikulturní místo, druhová míchanice.

Pro pořádek jsem se znovu tiberiovského kybernetu zeptal:

„Shrň mi to.“

Slabé zabzučení servomotorku. Fran ke mně natočila.

„Stálé osídlení 3 567 453 podle poslední statistické ročenky. Status: Otevřená kolonie pod správou Rady pro komunikaci, přistěhovalecký statut uděluje místní správa po předložení příslušných dokumentů. Ekonomika autonomní, dovozní předpisy podle běžných unijních doporučení, vývozní s omezením.“

„Zabrzdi, děvče,“ k esteticky tvarovanému plechu mi takhle odsypávané informace neseděly. „Chtěl jsem jen vědět, jestli nehrozí nějaké problémy. A jak se tam dostaneme. Myslím technicky. Nech vypovídat se tu bednu.“

Ztichla. Nepokřčila rameny, nešlehla po mě pohledem, ani si nevzdychla. Je to prostě jen robotí holka s dobře udělaným programem.

Kybernet spustil ještě techničtěji a se spoustou detailů, takže jsem ho raději po třech minutách výkladu zarazil.

Konečně, všechno podstatné jsem už věděl: klidně tam můžeme zakotvit, aniž bychom se dostali do dalšího mezidruhového maléru. Takže nejprve krok číslo jedna a další se uvidí.

Zkontroloval jsem itinerář, který na požádání vyběhl na monitor.

Nebylo to nijak daleko, Kybernet hledal mezi nejbližšími sousedy a na Lithos to byly tři dny cesty za místního obvyklého provozu. Což znamenalo, že můžeme uhánět co to dá, protože obvyklý místní provoz byl nulový; oblast, v níž se Fisaga i Lithos nacházeli, byla dokonalý Zapadákov.

Potvrdil jsem kurs a hodil za hlavu všechny události posledních dní, protože mě čekala jedna z mých nejoblíbenějších zábav – šťourání se v ovládání kosmické lodi, kterou jsem ještě neznal.

Ne, takový blázen, abych vlezl do něčeho, co bych *opravdu* nikdy předtím neviděl, to nejsem. Tiberius má standard pozemšťanského ovládání, je to klon třídy April a v její licenci je April (včetně odvozenin) uvedena pod písmenem B, tedy mohu usednout do kopilotského křesla a za určitých okolností sedět i v tom hlavním. Taky C, je mi dovoleno navigovat a X, což znamená, že smím na téhle palubě pobírat plat jako člen posádky.

Jenomže April jsou malosériové, na konkrétní přání dovybavované kousky, a právě v tom je ta krása. A ještě něco slibovalo naplnit mé klukovské představy – tahle loď patřila konstruktérovi, byť svérázného náboženského založení, dalo se tedy čekat, že tu bude spousta hraček navíc.

Nejspíš i byla, jenom přijít na to kde a k čemu slouží.

První, na co jsem narazil, nebylo žádné extra technické udělátko, ale za pěkný balík nakoupená armádní astronavigace s balíkem map Galaktického průzkumu. To opravdu není laciná věcicka, však se také – jak jsem si promptně ověřil – Virdal zmožil jen na několik sektorů, sousedících s Fisagou. I to bylo nejspíš známkou precizní technické mysli, nač vyhazovat peníze za něco, co nepotřebujete a co by odčerpávalo zdroje.

Nevšimnou si se nedalo ani nestandardního panelu, obsluhujícího stejně nestandardně vybavené zařízení, okupující původní úložný prostor číslo dva; nahlédl jsem tam hned poté, kdy jsem se coby periférie řídicího systému stal pro tuto část letu zbytečným. Virdal tu poněkud větší vestavěnou skříň vybavil spoustou kablíků, konektorů a jedovatě zelených blikátek. V první chvíli jsem se neprůzkumnicky chtěl obrátit na Francesku, ale všiml jsem si oválného prolisu, do něhož pasoval právě její zátylek (samozřejmě že jsem si stoupl pěkně zády ke stěně a hezky se opřel, ale nejsem robot, a tak to se mnou nic neudělalo).

Bylo toho ještě víc, ne tolik, kolik jsem čekal, ale dost k tomu, abych se zabavil, zatímco nás April posunoval k dalšímu depu mé stěhovácké kariéry. Takových už bylo a takových nejspíš ještě bude, náklad je náklad a vezl jsem už problematičtější. Takže když Kybernet identifikoval sektor Lithosu a začal si povídal s navigačními sondami, v relativním klidu jsem se přestěhoval zpát-

ky do pilotního křesla, abych splnil těch několik povinností, předepsaných pro lidskou obsluhu.

Čili vyřídil papíry.

kapitola pátá

Kosmodrom obvyklého standardu, univerzální až hrůza. Samozřejmě že měl určitý lokální nádech, ten se časem objeví všude, tady to byla až nezvyklá četnost vaunderských koulí. Napočítal jsem jich devatenáct, než mě to přestalo bavit. I v odbavovací hale nás čekal Vaundeřan, humanoidní bytost z níž přechází zrak, jak se neustále vlní a rozostřuje. Zaplatil jsem přístavní poplatky eternským kreditem, za nějž mi, zaplat'pánbů, ručí banka, v jejíž správní radě sedí také nějaký Corian. Má to jedinou výhodu – když se zpozdím se splátkou, neutrhnou mi uši; Euroatlantická, které většinou svěřují správu svých nevysokých financí, je v takovém případě mnohem nebezpečnější. Rychlost, s jakou vám obestaví účet, je mnohokrát vyšší než rychlost světla, s informací o jeho opětovné solventnosti už ouřadové tolik nespěchají.

Vaundeřan mi prozradil blízký a laciný hotel, ani nemrkl (nebo co to dělají) když jsem si hodil přes rameno popruh své obří tašky a nechal robotku kráčet v mých stopách jen tak nalehko, a vzápětí na to nás vypustil z hlavy, protože se k němu přivalila parta uřvaných Rodolfianů.

Venku, před odbavovací halou, jsem nás svěřil jednomu ze dvou místních taxikářů; autokar se zívajícím řidičem, opřeným o kapotu

a sledujícím něco patrně opravdu zajímavého na čistém nebi bez mráčků, totiž podle cedule, zapíchnuté vedle, jezdil jen plně obsazený. Byl v režii kosmodromu, takže si takový přepych mohl dovolit. Soukromí drožkáři naopak překypovali ochotou až podlézavou. Vybral jsem si raději toho méně hlasitého, pro případ, že by si za jízdy ještě přivydělávali jako turističtí průvodci. Kulometná palba představování, vychvalování, nabídek kilometrických slev i nenápadného osočování konkurence naštěstí ustala, sotva jsem zaklapl dveře.

Dolů do města to bylo pět kilometrů zvlněnou krajinou modré trávy, žádná extra podívaná, takže jsem se zahloubal do myšlenek na taktiku druhého poločasu. Protože přistáním ta zábavná část mače teprve začínala.

Pochopitelně, že úplně první věc, kterou v takové situaci můžete udělat, je zahodit balík peněz směrem k nějakému místnímu protřelému právníkovi a doufat, že bude dostatečně tlustý na to, aby si cíl ho všiml. Když budete mít štěstí, vyšťourá jen několikařádkový seznam formalit, jež je třeba splnit, a dva nebo tři špeky, kterým je nutno se vyhnout.

Nedalo se to – a v tomto případě ani nemuselo – uspěchat. Fran mi prozradila zajímavou instrukci, již měla vykonat pokud se mi její repatriace povede natolik, že získá práva živých bytostí. A tou byl podpis převodu jisté, ne zrovna zanedbatelné částky v můj prospěch. Virdal si to uměl pojistit. Na stres, v jakém se nacházel, překvapivě hbitě a dobře.

Udělal bych to tak jako tak, nebo bych se aspoň poctivě pokusil, ale takhle to dostalo šlehačku s třešničkou.

Taxi se zhouplo přes poslední pahorek a zavrtalo do venkovské ulice s předzahrádkami a jásavými fasádami, brzy na nich vyrostly první cedule obchodů a než jsem se stačil zorientovat v tom, jaký z obecných oficiálních systémů piktogramů tady používají, zabrzdili jsme před hotelem. Nebyla to žádná skleněná architektonická obluda ani noclehárna z prefabrikátů, několik pater se sice rozhlíželo přes celé město, ale vypadalo útulně.

I zevnitř.

Recepční měla kůži se slabým modrým nádechem, jehož původ jsem nebyl v tu chvíli určit, ale standardem hovořila plynule. Nabídla mi apartmá vysoko nad cenovou hladinou, po níž plave loďka mé peněženky, když uviděla můj škleb, opravila se na přijatelný pokojík s výhledem na něco levného.

Bylo to v druhém patře, z okna pokoukání na ploché střechy, antény a komunikace odvrácené tváře města, naštěstí s celkem snesitelnými civilizačními zvuky.

Fran se postavila do kouta vedle okna a nejspíš se uvedla do ekonomického módu či čeho, protože stála tiše, bez jakékoliv známky života. Zamával jsem jí rukou před obličejem.

„Půjdu na průzkum.“

Nereagovala.

Vyplázl jsem na ni jazyk, zašklebil se. Nic. S odevzdaným pokrčením ramen jsem tedy opravdu vyrazil. A ve dveřích se málem přerazil o tašku; nezbylo mi, než ohlášenou akci na chvíli odložit a zahrát si na pořádkumilovného pedanta.

Vytahal jsem věci z tašky do nejbližších polic, dal si sprchu a skutečně vyrazil na rekognoskaci.

Mezi piloty při delší zastávce to většinou znamená, že zapadnou do nejbližší (případně doporučené) hospody. A protože se mi nechtělo chodit nikam daleko, vyhrál to hotelový bar.

Uhnízdil jsem se u pultu v rohu, narychlo sesumíroval plán, podle něhož si dám jednu dvě skleničky, potom prostuduji jídelní lístek a případně se na chvíli odstěhuji do restaurace v přízemí. Na nějaký nevázaný flám byl přece jen příliš bílý den.

Jenže sotva jsem polkl první doušek hořkého silného piva, které mělo uvést žaludeční šťávy do bojových pozic, a sotva jsem se rozhlédl po baru, který zdaleka nebyl tak prázdný, jak by se v tomto čase slušelo, doběhla do cíle udýchaná myšlenka. Celou tu dobu se držela daleko vzadu za hlavním peletonem a teprve pohled na bezstarostně tlachající lidičky jí otevřel cestu do cílové rovinky.

Uvědomil jsem si, kde jsem. V milém klidném prostředí, kde mi nehrozí nic víc než kapsáři, v nejhorším případě zakuklený chlapík s klackem za temným rohem. Kterému se můžu vyhnout.

Uvědomil jsem si kde jsem byl a mohl být.

Tam někde rozbíjeli lidé plechové hlavy robotů a možná recipročně došlo i na lebeční kosti; nenapadlo mě, jak by z toho Virdal mohl vybruslit, snad veřejným pokáním, ale třeba také soustředěnou palbou. V každé společnosti se najdou takoví, kterým tato nevyhovuje. Mohl na svou stranu získat nějaké nespokojence a *já* tam mohl zůstat a ocitnout se přímo uprostřed rozjitřených emocí. Mohli mě...

Ne, nebylo to tak zoufalé, jen nepříjemné. A nepříjemnou pachut' jsem se pokusil smýt tím nejstarším, nejrychlejším a nejnevhodnějším psychickým saponátem.

Dal jsem si panáka.

Jsem civilizovaný pijan. Když zatoužím po výplachu mozku, sednu si někam do kouta, nehádám se a nekřičím, celkem smyslu-
plně konverzuji až do chvíle, než začnu dvouslabičná slova rozkládat do pěti kousků. Potom většinou už jen mlčím.

Většinou.

Jenže když začnete pít za mladého odpoledne, obvykle to nedopadne nejlépe.

Netrvalo dlouho a okolí se začalo halit do růžově bezstarostného oblaku s pochybně temnými okraji. Život je přece docela fajn, jen kdyby občas nebylo Virdalů a Břízovských. Ale co, vždyť takovým se můžu klidně vyhýbat, galaxie je přece velká. Nejsem žádný hrdina a žádný jeden hrdina taky nezachránil svět. Obyčejný člověk může problémy jen ignorovat.

Jak začnu s *obyčejným člověkem*, brzy se tento někde uvnitř mé hlavy přihlásí a začne mít sarkastické poznámky k hladině alkoholu v krvi. Takový bezpečnostní důstojník, který mě dost často dostane domů včas.

Jedna hodina přeskočila druhou a bar začal vydělávat. Frekvence střídání hostů u stolů se snížila, na vysoká štokrdlata u pultu se vyhoupla dvojice trochu zasmušilých chlápků, objednali si něco patrně v místě populárního, protože se jen přihlásili mírně pozvednutou rukou, aby před nimi vzápětí přistály dvě vysoké sklenice.

Ten, který seděl blíž, se po mně úkosem ohlédl, nevěnoval mi víc, než půl sekundy času, zařadil mě nejspíš někam k špatně vy-leštěnému kousku barového pultu a hned na mně zapomněl. Přá-telsky jsem se pousmál a odkývl barmanovi další sklenku. Zakroutil jsem hlavou ve snaze zachytit panoráma baru, zaregis-troval jen příjemně se tvářícího chlapíka u nejbližšího stolku a pak se připitoměle zaculil na promptně doručenou dávku ethanolu s příchutí. Když po něm svět trochu zrůžověl, udělal jsem pitomost, jakou si zkušený barový povaleč nedovolí, začal jsem kon-verzovat. První věta mířila do neexistujících uší reklamnímu stojáňku. Několik dalších do sice fyzicky přítomných, ale bezob-sažné tlachy profesionálně filtrujících sluchových orgánů muže za pultem.

A potom se můj soused náhodou otočil mým směrem a já, notně dřevěným jazykem, jsem využil příležitosti.

„Stejně je skvělý, že si tady člověk může říkat, co chce,“ Dobře *tak* plynulé to nebylo, ale srozumitelné (aspoň co do obsahu) ano.

„Jo.“

Neměl to dělat. I když z jeho strany to byl jasný signál nezájmu, já ho minul a začal jeho ramenu něco vykládat. Opilecká troufa-lost mi neměla vyjít, protože majitel ramene nepatřil k trpělivých posluchačům.

Varování odvrácených zad jsem ignoroval, stejně jako brzy ná-sledující připomenutí slovní. Což mělo za následek nepatrnou změnu tónu mého hlasu a jakési konkrétnější postěžování si v ob-sahu mých stesků. Ale než atmosféra, směřující k výměně názorů pomocí rukou dospěla k startovnímu výstřelu prvního šťouchnutí, ozval se za mými zády nealkoholicky čistý hlas, jehož majitel se opatrně vmáčkl ramenem mezi nás a prohodil několik vět o tom, že jeho přítel (myšlen tím já) už má dost a taky toho dnes dost měl, hádává a nevěrná manželka, znáte to, v pohodě, já ho беру sebou.

Během chvíle byla rvačka zažehnána, především proto, že si mě ten chlápek odvedl jako kamaráda ze školních lavic ke svému stolku, objednal na bar i mně panáka a nádavkem ještě pořádné kafe, které – jak známo – sice hladinu alkoholu v krvi za-

konzervuje, na druhou stranu ale jeho popíjením přerušíte přísun dalších lihovin, což umožní mozku vypustit subjektivní pocit střízlivění.

Naznačil mi, že k záchraně vybavení baru (a dost možná i mých žeber) se odhodlal jen proto, že jsem taky návštěvník z civilizovanějších končin, a on turisti rád. Měl trochu snobský akcent, ale jinak byl docela sympatický.

„Jestli se nemýlím, tak jste tu také kvůli Uctívačům,“ konstatoval, když jsme se tak nějak seznámili – jmenoval se Orfeus Pollack a mně to jméno něco připomínalo.

„Mýlíte. Jsem tu kvůli něčemu jinému.“

„Ale to je škoda. Totiž – byla by škoda, kdybyste se za místní, přiznám se, že ještě ne tak proslulou, turistickou atrakcí, nevypravil.“

A mrkl na mně.

Než jsem si stačil přes alkoholové výpary stínící mozek, pomyslet něco o divných otrapech a zašklebit se nad ironií, jak jsem se během chvíle stal z někoho právě takového obětí, Orfeus Pollack otočil list a začal vykládat o místní architektuře, od níž odskočil k dějinám dobývání vesmíru a ke kvalitě místního piva.

Takové hospodské tlachání dokáže jednoho uklidnit. Nevyrovná se mu nic, ani přeplacený psychiatr se stěnou plnou diplomů. Před půlnocí jsem si na Fisagu ani nevzpomněl. Po pravdě řečeno, měl jsem problémy vzpomenout si na cokoliv.

Ale to sem nepatří.

...